

פְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: קְדָשִׁים

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:47

עֲרַשׁ"ק כו' נִסְחָן תִּשְׁע"ד (26.4.14)

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:57 ר"ת 20:37

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבָר" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"קְדָשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ"

עַל הַפְּתוּב (יט, ב), "קְדָשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ", פֶּרֶשׁ הַרְבַּ הַקְּדוֹשׁ, אִישׁ הָאֱלֹקִים, רַבִּי אֹרֵי מְסֻרְעֵלִיסק זִיע"א, וְאָמַר: הִנֵּה, פְּתוּב בְּגִמְרָא (נִידָה לֵא): "...שְׁלֹשָׁה שׁוֹתֵפִין יֵשׁ בְּאֲדָם: הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָבִיו וְאִמּוֹ - אָבִיו מִזְרִיעַ הַלֶּבֶן, שְׁמִמְנוּ (נוֹצְרִים) עֲצָמוֹת וְגִידִים וְצַפְרָנִים, וְמַחַ שְׁפָרָאשׁוּ וְלֶבֶן שְׁבָעִין. אִמּוֹ מִזְרַעַת אָדָם, שְׁמִמְנוּ (נוֹצְרִים) עוֹר וּבָשָׂר וְשַׁעֲרוֹת וְשַׁחֹר שְׁבָעִין. וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְנִשְׁמָה....".

אִם כֵּן, אֹמֵר הַשָּׂרָף רַבִּי אֹרֵי מְסֻרְעֵלִיסק, חֲלָקוּ שֶׁל הַקַּב"ה בְּאֲדָם הוּא הַנִּשְׁמָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהִיא בְּוָדָאֵי בְּשָׁלִימוֹת. שֶׁהָרִי, הִיא חֲלָק מִמְנוּ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ הַקְּדוֹשׁ מִכָּל, וְכֵן גַּם כָּל מַעֲשָׂיו וְאוֹלָם, חֲלָקִים שֶׁל הַהוֹרִים, הַגּוֹף הַנִּשְׁמִי, הַנִּמְשָׁךְ לְתַאֲוֹת הָעוֹלָם, אִינוּ בְּשָׁלִימוֹת, וְלֶכֶן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְיַרָא מִצֵּד הַגּוֹף, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבִיא אוֹתוֹ לְיַד חֲטָא.

עַל-פִּי זֶה יֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין מַה שְׁפָתוּב בְּבְרִיאַת הָאָדָם (בְּרֵאשִׁית א', כו'): "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ". וַיְדוּעָה תְּמִיחַת חוֹ"ל עַל הַפְּתוּב "נַעֲשֶׂה אָדָם", שֶׁהוּא לְשׁוֹן רַבִּים, שֶׁהָרִי הַקַּב"ה הוּא אֶחָד יַחִיד וּמְיֻחָד, וְהוּא לְבָדוּ בְּרָא אֶת הָאָדָם. אֲלָא, שֶׁתְּרַצוּ הַמְּפָרְשִׁים, שֶׁרָצָה הַקַּב"ה לְלַמְדָנוּ בְּכַךְ אֶת מִידַת הַעֲנֻה, שֶׁהִיא הַגְּדוּל נְמַלְךְ בְּקֶטֶן. דְּהִינּוּ, שֶׁהַקַּב"ה נְמַלְךְ עִם הַמְּלָאָכִים לְפָנֵי יְצִירַת הָאָדָם.

אוֹלָם הַ"יִשְׁמַח מִשָּׂה" (בְּרֵאשִׁית) תְּרַץ, שֶׁהַקַּב"ה אָמַר לְנִשְׁמַת הָאָדָם (לְפָנֵי כְּנִיסַתָּהּ לַגּוֹף): "נַעֲשֶׂה אָדָם". כְּלוּמָר, אֲנִי וְאֵת, בְּיַחַד, נַעֲשֶׂה וְנִשְׁלִים אֶת הָאָדָם שְׁבָךְ. (שְׁכַן, כִּידוּעַ, הַקַּב"ה בְּרָא אֶת הָאָדָם חֲסֵר, כְּדֵי שִׁישְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ עַל-יַד תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים).

וּמַעֲתָה יֵשׁ לוּמָר, שֶׁהַקַּב"ה אָמַר לְנִשְׁמַת אָדָם וְחוּה, קִדְם שֶׁנִּבְרָאוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, "נַעֲשֶׂה אָדָם" - כְּלוּמָר, אֲנִי וְאֵת, בְּשׁוֹתְפוֹת, נַעֲשֶׂה אָדָם, עַל-יַד שֶׁתְּקִימוֹ מִצְוֹת פְּרוּ וּרְבוּ. וּבְכַךְ רָצָה הַקַּב"ה לְחַזֵּק אֶת הָאָדָם בְּסִיוַע הַגְּדוּל שִׁישְׁיַע לוֹ בְּגִידוּל וּבְחִינוּךְ צְאֲצְאִיהֶם לְתוֹרָה וְלַעֲבוּדַת ה'.

וְזֶהוּ שְׁרִמּוֹ הַחֲכָם מִכָּל אָדָם, בְּאוֹמְרוֹ (קִהְלַת ד', ט'): "טוֹבִים הַשְּׂנִים מִן הָאֶחָד, אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שְׁכָר טוֹב בְּעַמְלָם". כְּלוּמָר, מִתִּי "טוֹבִים הַשְּׂנִים", שֶׁהֵם הָאֵב וְהָאֵם, וְיִצְלִיחוּ בְּחִינוּךְ צְאֲצְאִיהֶם? רַק "מִן הָאֶחָד" - רַק בְּאֲשֶׁר יִזְכְּרוּ תְּמִיד שֶׁהֵם מְקַבְּלִים שְׁפַע קְדָשׁ וְסִיוַע "מִן הָאֶחָד" - הוּא יַחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַקַּב"ה, שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ שׁוֹתֵף עִם הַהוֹרִים בְּחִינוּךְ צְאֲצְאִיהֶם.

וְגַשׁ עוֹד לְהוֹסִיף בְּעֲנֵן זֶה (שִׁ"שׁ שְׁלֹשָׁה שׁוֹתֵפִין יֵשׁ בְּאֲדָם: הַקַּב"ה, וְאָבִיו וְאִמּוֹ) חִידוֹשׁ גְּדוּל. שְׁכַן, בְּדַעַת רוּב הָאֲנָשִׁים, שֶׁהָאָדָם נוֹלָד עִם הַנִּשְׁמָה הַקְּדוֹשָׁה בְּקַרְבוֹ. אוֹלָם, מְבוֹאָר בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ, שֶׁרַק בְּיוֹם בְּרַ הַמִּצְוָה שֶׁל הָאָדָם נִכְנָסַת בּוֹ הַנִּשְׁמָה, וְעַד עַתָּה הִיְתָה לוֹ רַק הַנִּגְשׁ הַבְּחִימִית. וְלֶכֶן אֹמֵר הַקַּב"ה לְאָדָם בְּיוֹם בְּרַ הַמִּצְוָה: "בְּנֵי אֶתָּה, אֲנִי הַיּוֹם יִלְדַתִּיךְ". וּכְפִי דְבָרֵי הַזִּהַר הַקְּדוֹשׁ (מִשְׁפָּטִים צח, מִתוֹרָגָם): "כִּשְׁהַגִּיעַ דָּוָד לִ"ג שָׁנִים, וְזָכָה בְּיוֹם הַהוּא לְהִיפָנֵס לְשָׁנַת הִ"ד, אִזּוֹ פְּתוּב: 'ה' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֶתָּה, אֲנִי הַיּוֹם יִלְדַתִּיךְ'. מַהוּ הַטַּעַם? (אֲלָא צָרִיךְ לְדַעַת), כִּי לְפָנֵי זֶה לֹא הִיָּה בְּבְחִינַת בּוֹ, וְלֹא שֶׁרַתָּה עָלָיו הַנִּשְׁמָה הַעֲלִיוֹנָה. שֶׁהָרִי, בְּשָׁנוֹת הַעוֹרָלָה הִיָּה, וְלֶכֶן 'אֲנִי הַיּוֹם יִלְדַתִּיךְ', הַיּוֹם וְדָאֵי יִלְדַתִּיךְ...".

וְלֶכֶן, עַל-פִּי הַמְּבוֹאָר בְּזִהַר, מְכִינּוֹן שֶׁהַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם נִכְנָסַת בּוֹ רַק בְּהִיוֹתוֹ בּוֹ יְגִי שָׁנִים, נִמְצָא, שְׁבִיוֹם בְּרַ הַמִּצְוָה נִשְׁלָם חֲלָקוֹ שֶׁל הַקַּב"ה, שֶׁהוּא הַשׁוֹתֵף שְׁנוּפֵם בְּאֲדָם אֶת הַנִּשְׁמָה. וְלֶכֶן, בְּיוֹם זֶה אֹמֵר הַקַּב"ה לְאָדָם, "בְּנֵי אֶתָּה, אֲנִי הַיּוֹם יִלְדַתִּיךְ" - כִּי הַיּוֹם נִשְׁלָם חֲלָקוֹ שֶׁל הַקַּב"ה בְּבְרִיאַת הָאָדָם. וּמַעֲתָה אֶתָּה נַחֲשָׁב כְּאִילוֹ "הַיּוֹם יִלְדַתִּיךְ", וְעַל-כֵּן תוּכַל לְהִתְקַדֵּשׁ בְּכָל הַקְּדוּשׁוֹת, בְּבְחִינַת "קְדָשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם".

רְאִיָּה בְּרוּרָה לְכַךְ לוּמְדִים אָנוּ מְדַבְּרֵי הָאֵרִיזוֹ"ל, בְּ"לִיקוּטֵי תוֹרָה" (רִישׁ פְּרֶשֶׁת שְׁמוֹת), שְׁמִפְרַשׁ אֶת רִמּוֹ הַמִּשְׁנָה (פְּסֻחִים א', א'): "אֹר לְאֲרַבְעָה עֶשֶׂר בּוֹדְקִין אֶת הַחֲמֵץ לְאוֹר הַנֵּר". וּמְבָאָר שָׁם, שִׁ"אֹר לְאֲרַבְעָה עֶשֶׂר" רוּמּוֹ עַל בְּרַ הַמִּצְוָה, שֶׁאִזּוֹ הוּא נִמְצָא בְּתַחִילַת שְׁנַת הָאֲרַבְעָה עֶשֶׂרָה לְחִיּוֹ, וְאִזּוֹ "בוֹדְקִין אֶת הַחֲמֵץ", הוּא הַיִּצָּר הַרַע, "לְאוֹר הַנֵּר" - בְּזָכוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, שֶׁהֵן אוֹר הַנֵּר, כְּמוֹ שְׁפָתוּב (מִשְׁלֵי ו', כג'): "כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר".

וְהוֹסִיף עַל-כֵּן בְּ"לִיקוּטֵי תוֹרָה", בְּלִשׁוֹן קוּדְשׁוֹ: "וְהִנֵּה, יֵשׁ בְּאֲדָם שְׁאוֹר שֶׁהוּא בָּא מִכַּח טִיפַת הָאֵב. וְחֲמֵץ בָּא מִכַּח טִיפַת הָאֵם, לֶכֶן נִקְרָאֵת 'מַחְמָצַת', לְשׁוֹן נִקְבָּה, וְדוּחִים זֶה לְזֶה (הַנִּשְׁמָה אֶת הַשְּׁאוֹר וְהַחֲמֵץ)

לחוף (=מחוף לגוף)''.

הנה, מבואר בפירוש בדברי האריז"ל, שפיוס בר המצוה דוחים "לאור הנר" (שהיא הנשמה הקדושה) את "החמץ והמתמצת" (החלק הרע של האב והאם שבגוף האדם) מחוף לגוף. ויש לומר, שכל זה הוא מפתח הנשמה, שהיא חלקו של הקב"ה, שנכנסת בו באדם ביום בר המצוה. ועתה, על-ידיה יכול האדם לגרש את "השאר והחמץ", שהם חלק אביו ואמו.

נמצאנו למדים, ש"אור לארבעה עשר", ביום בר המצוה, כשנכנס האדם לשנת ה-י"ד, "בודקין את החמץ", שהוא חלק הרע של האב והאם, "לאור הנר" - בפח אור הנשמה, שנקראת נר ("כי נר ה' נשמת אדם"), שהוא חלקו של הקב"ה, ובכוחה יכול האדם לגרש את חלק הרע של האב והאם, הוא הגוף. הנה כי כן מבואר היטב גם הטעם, מדוע לפני בר המצוה מוטל על החינוך על אביו ועל אמו, ורק לאחר בר המצוה מתחייב בר המצוה בכל המצוות מצד עצמו. שכן, היות ומבואר בזוהר הקדוש, שלפני בר המצוה אין לילד נשמה, נמצא, שיש לילד רק את הגוף החומרי, שיש בו פגם מצד אביו ואמו, בבחינת "איש אמו ואביו תיראו", ואין הוא יכול לזכך בעצמו את החומר - שהרי הנשמה עדין לא נכנסה בו. על-כן, בהכרח שאביו ואמו, שיש להם נשמה, יסיעו לבניהם להתגבר על החומר של הגוף, שבא מחלקם. אולם, לאחר בר המצוה, כשכבר זכה הילד בנשמה מצד עצמו - עד שהקב"ה מעיד עליו: "בני אתה אני היום ילדתיך" - אם כך, כבר יש ביכולתו להתגבר על החומר, בזכות הנשמה שקבל, ולכן מעתה לא מוטל על החינוך על אביו ואמו.

מכל זה נמצאנו למדים, שמה שתקנו לנו חז"ל, שהאב אומר לאחר בר המצוה "ברוך שפטרני מענשו של זה", הוא מפיון שלפני בר המצוה, באשר לילד לא היתה נשמה, הנה, כל מה שחטא היה מצד הגוף החומרי, שהוא מצד אביו ואמו, ועל-כן האחריות חלה עליהם - שהרי זהו חלקם. אבל עתה, לאחר בר המצוה, כשכבר זכה הילד בנשמה משלו, אם כן כבר יש בכוחו עצמו להתגבר על חלק האב והאם, שהוא הגוף, על-ידי הנשמה, ושוב האב לא יענש. ועל-כך מברך האב "ברוך שפטרני מענשו של זה" - כי מעתה בנו הוא בבחינת הברך של הקב"ה (כפי שאומר הקב"ה עליו: "בני אתה אני היום ילדתיך").

על-פי זה יאיר לנו להבין מה שאמר כ"ק האדמו"ר מרן מהר"א מבצלצא, שהברכה שמברך האב ביום בר המצוה, "ברוך שפטרני מענשו של זה", רמוזה בכתוב בתהילים (קכו, ו): "הלוך ילך ובכה נשא משך הזרע, בא יבא ברנה נשא אלמתיו". שכן, לפני בר המצוה האב "הלוך ילך ובכה" - האב הולך ובוכה. וכל-כך למה? על שהוא "נשא משך הזרע" - שהוא נושא במשך הזמן הזה את עונות זרעו. אבל "בא יבא" - כאשר מגיעה שנת ה-יג, בגמטריה "יבא", שהוא יום בר המצוה, אז כבר "ברנה" - האב חש ברנה ובשמחה, כיון שמעתה בנו "נשא אלמתיו" - בנו כבר נושא בעצמו את עונותיו. ולכאורה, דברי קודשו של מרן צריכים ביאור. שכן, איך יעלה על הדעת שהאב שמח ("בא יבא ברנה"), שמעתה חל הענש של העונות על ראש בנו ולא עליו?

אלא, יש לומר, שלפי מה שבארנו, שלפני בר המצוה, "הלוך ילך ובכה" - בוכה האב על עונות בנו (=על שהוא האב, "נשא משך הזרע"). שכן, האחריות והעל הפכד של עונות בנו מוטלים עליו - שהרי אין לבנו עדין נשמה. ולכן בוכה האב על עונותיו של בנו. שהרי, הוא (=האב) הגורם לכך שבנו לא יוכל להתקדש כראוי מצד הגוף, שהרי הגוף הוא חלקו של האב ביצירת האדם.

אולם, לאחר יום בר המצוה, שמח האב. שהרי, הוא חנך את בנו כראוי, ועל-ידי כך זכה בנו לקבל את הנשמה, שהיא חלקו של הקב"ה. ומעתה יכול הברך להתגבר בעצמו, בפח הנשמה, על הגוף החומרי, ולזכך אותו, ועל-ידי כך יש תיקון גם לחלקו של האב. ולכן, "בא יבא" - כאשר מגיעה שנת ה-יג, בגמטריה "יג" - אז האב הוא "ברנה" ושמחה. וכל-כך למה? כי הברך כבר "נשא אלמתיו". כלומר, עיקר השמחה היא על הברך, שכבר יכול לזכך את החומר של הגוף, שהוא מצד האב, בכוחות עצמו, על-ידי הנשמה שבקרבו. (עפ"י "משוש דודים" להרה"ק פינחס פרידמן) "ואהבת לרעך כמוך"

הצדיק רבי משה ליב מסאסוב, מגדולי האדמו"רים בגאליציה בסוף המאה ה-18 ובראשית המאה ה-19, התפרסם בקהילות ישראל בגילויי אהבה מופלגים, שהיה רוחש לכל איש ואשה, ואגדות עם רבות נרקמו מסביב לדמותו הקורנת.

וכך היה אומר רבי משה ליב: אהבת ישראל אמיתית למדת דין וקא מגוי אחד. פעם עברתי ליד מסבאה, שבה הסבו גויים רבים, כשהם זוללים וסובאים ברעש גדול. לפתע ראיתי מעבר לחלון הפתוח שני ערלים, המחבקים ומנשקים זה את זה. שאל גוי אחד את חברו: האמנם, אחי, אתה אוהב אותי באמת? וחברו השיב, כשהוא עוצם עיניו בדבקות: באמת ובתמים אני אוהב אותך נימי לבבי! חזר וקרא הגוי הראשון: איך תאמר, שהנך אוהב אותי בכל נימי לבבך? הרי אינך יודע מה חסר לי! באותה שעה - אמר הרבי מסאסוב - למדתי, שאין אדם מישראל אוהב את חברו באמת, אלא אם הוא יודע מה חסר לו, ומנסה למלא את חסרונו... שבת שלום לכל בית ישראל!

"בני ציון"

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם"

על הכתוב, "דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה'", מפרש רש"י: "מלמד, שנאמרה פרשה זו (=פרשת "קדושים") בהקהל (=בפני כל העם), מפני שרוב גופי תורה תלוין בה. 'קדושים תהיו' - הווי פרושים מן העריות... שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה - אתה מוצא קדושה". וצריך להבין, מדוע נאמרה פרשה זו בהקהל (=בפני כל העם)?

תחילה, נקדים להביא מה שכתוב בזהר הקדוש ("קדושים" פא, מתורגם): "תנא רבי אבא: פרשה זו (=פרשת "קדושים") היא כללות כל התורה, וחותם אמת. בפרשה זו נתחדשו סודות עליונים בעשרת הדברות, וגזירות ועונשים ומצוות עליונות. וכאשר הגיעו החברים לפרשה זו - היו שמחים". וצריך גם להבין, מדוע שמחו כל-כך החבריא קדישא של התנא רבי שמעון בר יוחאי, כאשר הגיעו דוקא לפרשת "קדושים"?

נקדים להביא מה שכתוב אצל חנוך "ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אתו אלהים". ותרגם יונתן בן עוזיאל (מבואר), שחנוך, בגדל מדרגתו בעבודת ה', זכה לעלות לשמים בעודנו חי, ונעשה מלאך מטטרו"ן ספרא רבא. כפי שאומר יונתן בן עוזיאל: "ופלח חנוך בקושטא קדם ה'... וסליק לרקיעא... וקרא שמה מטטרו"ן ספרא רבא" (=והלך חנוך באמת לפני ה'... ולקחו ה' לשמים... וקרא שמו מטטרו"ן).

ומפרש ענין זה ה"חתם סופר" (בראשית "ויתהלך חנוך") ואומר, שחנוך בעודו בחיים פרש מכל בני אדם כדי שלא יתקלקל מהם, והתבודד עם הקב"ה בייחודים עליונים בקדושה ובטהרה. ולכן זכה שנתעלה לעלות לשמים חי, ונעשה מלאך מט"ט, העשוי אש.

ענין הפוך מזה רואים אנו אצל אברהם אבינו. שהרי, פיזוע, אצל אברהם, למרות גדולתו וקדושתו, לא מצינו שעלה חי לשמים ונעשה מלאך של אש. ומדוע לא?

אלא הענין הוא שאברהם אבינו לא פרש מבני אדם להתבודד רק עם הקב"ה בייחודים עליונים, אלא אדרבא, אברהם יצא מביתו כדי להתחבר עם בני אדם ולקרובם לה' יתברך. שכן, אומר ה"חתם סופר", שאברהם אבינו השפיל להבין שאין זו תכלית הבריאה שהאדם יתבודד למלאך חי בשמים, שהרי יש להקב"ה רבבי רבבות מלאכים ושרפים בשמים. וברור שרצונו יתברך בבריאת האדם, שלא יתרחק האדם מן הסובבים אותו. אלא להיפך, יתחבר עם בני האדם, כדי לקרובם לעבודת ה' ולתורתו.

ועל-כך אמרו חז"ל, שאם האדם עושה את רצון ה', וממלא את חובתו זו בשלימות, הנה, לאחר מיתתו זוכה הוא להיות גדול יותר ממלאכי השרת. (עד כאן דבריו הקדושים של ה"חתם סופר").

ומכאן צריך להשפיל ולהבין כי זוהי החובה המוטלת עלינו, זרע אברהם, ללכת בדרכו הקדושה, אשר הנחיל לנו את מורשתו, להתחבר לבני האדם כדי לקרובם לעבודת ה' יתברך.

ואמנם, צריכים אנו להבין, מדוע אם כך צוית התורה "קדושים תהיו", ופרש רש"י שזה לשון פרישות? ומשמע מזה, שהקב"ה רוצה שהאדם יפרוש לגמרי מכל עניני העולם הזה, ויתבודד ביערות ובמדבריות. והרי זה סותר את דרכו של אברהם אבינו, להתחבר עם בני האדם כדי ללמדם את דרכי ה'.

אולם, הביאור הוא כמו שכתב ה"חתם סופר" (קדושים): "דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו, ופרש רש"י: 'פרשה זו בהקהל נאמרה, מפני שרוב גופי תורה תלוין בה'.

ויש לומר, על-פי מה שכתב בעל "חובת הלבבות" (שער הפרישות), בגדל מעלת הפרישות והבדידות, שאין רצון הקב"ה להיות (האדם) פרוש. דהינו, שילך במקום שאין אנשים - למדבריות וליערות... כי לא תהו בראה לשבת יצרה. אלא, רצון ה' יתברך להיות (האדם) אוהב את הבריות ולחבר בהם, ללמדם בינה והשכל בתורת ה'... (ואפילו) שממעט עצמו (=האדם) להשלים עצמו (בכל זאת יתחבר עם הבריות ללמדם את דרכי ה'). וזהו שבאר כאן באומרו "קדושים תהיו" - שתהיו בפרישות, ונוכל לטעות (כאן) שענין פרישות הינו בדידות הגוף. לכך נאמר 'דבר אל כל עדת בני ישראל' - הינו פרשה זו בהקהל נאמרה, שיהיה פרוש (=הוא עצמו מתאות העולם הזה). אבל (התכלית האמיתית היא, שיהיה) מעורב עם בני אדם".

והנה, ידוע מה ששנינו בגמרא (שבת לג'), שרשב"י דבר בגנות מלכות רומי, ונגזרה עליו מיתה. מיד ברח רשב"י, והתחבא במערה יג' שנה, מובדל ומופרש מכל בני דורו. ושם, במערה, זכה רשב"י להשגתו

הגדולה בתורת הנסתר כפי שכתוב בגמרא (שבת לג): (לאחר בריחתם של רשב"י עם בנו מפני הרומיים שרצו להורגם) "אָזְלוּ טָשׁוּ בַמְעֶרְתָּא (=התחבאו בתוך מערה), איתרחיש ניסא איברא חרובא ועינא דמיא (=התרחש ניס ונברא להם עץ חרובים ומעין מים), והווי משלחי מנייהו והווי יתבי עד שצוארייהו בחלא (=והיו פושטים את בגדיהם וישבו עד צוארם בתוך החול). כולי יומא גרסי, בעידן צלווי לבשו מיכסו ומצלו, והדר משלחו מנייהו כי היכי דלא ליבלו (=כל היום עסקו בתורה, ובשעת התפילה לבשו את בגדיהם והתפללו, ואחר פשוטו שוב את מלבושיהם כדי שלא יבלו המלבושים, וחזרו לשבת בתוך החול). והיה אליהו זכור לטוב בא אליהם בכל יום פעמיים, ולמד אותם, ולא ידע אדם בהם".

נמצאנו למדים מכאן, כי רשב"י זכה להשגתו הגדולה בתורת הסוד, בהיותו מתבודד במערה עם רבי אלעזר בנו, כשהוא פרוש ומובדל מכל בני האדם. אולם, באותו רגע שאליהו הנביא בשר לו כי מלך רומי מת, והתבטלה גזירת המות עליהם. יצא רשב"י מהמערה והתחבר עם החברא קדישא, כדי ללמד את כל סודות התורה שהשיג במערה. שכן, השפיל הוא ללמוד מדרך של אברהם אבינו, שאין הקב"ה חפץ שיפרשו מהבריות כמו שעשה חנוך, אלא אדרבה רצונו שיתחברו עמהם ללמדם תורה.

ומעתה יומתק לנו להבין את דברי הזהר הקדוש, שכאשר הגיעו החבריא קדישא של רשב"י לפרשת "קדושים" שמחו מאד. שכן, בזכות פרשה זו, שנאמרה דוקא ב"הקהל" (כדי ללמדנו, שאין לפרוש ולהתבודד מבני האדם, אלא להיפך, להתחבר וללמדם את דרך ה'), בזכות זה יצא רשב"י מהמערה, כדי להתחבר עם החבריא קדישא, ללמדם את תורת הנסתר. (על פי "אורה של תורה" להרח"ק פינחס פרידמן) "קדשים תהיו"

צריך לדעת, שחז"ל תקנו ליטול ידים לפני הסעודה, כדי שלא ישב האדם על שלחנו ויאכל אכילה גסה כמעשה בהמה, אלא יטול ידיו במים קודם האכילה (כמו כהן, המכין עצמו לעבודת בית המקדש), כדי שידע שבשלחן המלך העליון הוא יושב, וצריך לאכול את אכילתו בקדושה, ככהן האוכל בתרומה.

והנה, אם היה האדם מקים באמת ובתמים את מצות "קדשים תהיו", דהינו לאכול את סעודתו בקדושה ובטהרה, כי אז לא היה צריך ליטול ידיו לפני ברכת המזון, שהרי הוא אוכל לשם שמים, וכעוסק במצוה נחשב הוא. אולם, בעונותינו הרבים, אין אנו במדרגה זו. שכן, **היצר הרע**, כשמו **ס"מ**, בא ומסמא (=מעור) לנו את העיניים, עד שנדמה לנו שאנו אוכלים בקדושה ובטהרה.

על-כן, כדי להסיר מאתנו את היצר, המתעתע בנו, תקנו לנו חז"ל ליטול מים אחרונים לפני ברכת המזון. וזהו שאמרו חז"ל במתק לשונם (ערובין יז): "מפני מה אמרו מים אחרונים חובה? מפני שמלח סדומית יש, שמסמא את העיניים". דהינו, מים אחרונים הם כנגד **היצר הרע** (=ס"מ), שהוא בבחינת "מלח סדומית", שמסמא את העיניים, וגורם לאדם לחשוב שאכל הוא לשם שמים..

וזהו מה שאמרו חז"ל: "והתקדשתם" - אלו מים ראשונים - שעל-ידי זה שהאדם נוטל את ידיו לפני הסעודה הוא כמכין עצמו לקראת עבודת המקדש, ועל-ידי כך הוא בבחינת "קדשים תהיו".

ולכן נכון ומוצדק לומר על זה לשון "והתקדשתם". שכן, הוא עושה פעולה כדי לקדש את עצמו. ואילו "והייתם קדשים" - אלו מים אחרונים, שכאשר האדם נוטל ידיו בסוף הסעודה, הוא מגלה בכך שאינו נופל ברשת **היצר**, שמסמא את עיניו, (על-ידי שגורם לאדם לחשוב שהוא אכל בקדושה ובטהרה) ועל-ידי כך הוא בבחינת "והייתם קדשים".

"שבת" שהוא יום מקודש להתבוננות הרזין (=בסודות התורה)

הגה"ק החיד"א כותב ב"מדבר קדמות" (מע"ק, אות יא), בשם גורי האריז"ל, שהזמן המתאים ביותר ללמוד את תורת **הקבלה/הנסתר** הוא בשבת. וכפי דבריו הקדושים: "**קבלה** יש ללמוד בשבת, והרמז (תהילים צ"ו, ו-ט"ו) 'הוד והדר לפניו)... השתחוו לה' בהדרת קדש' - ראשי תיבות **קבלה**... ובחול (=בימי החול) (יש ללמוד) **הלכה**, כי במזמור הנאמר (בימי) (ה)חול (שם ק"א) (כתוב): 'הריעו לה' **כל הארץ** - ראשי תיבות **הלכה**". וכן כתב הגה"ק, בעל ה"בני יששכר", מהרצ"א, על ספר "סור מרע ועשה טוב" (אות ה'): "לדעתי, יש לרמז מה שאמרו רבותינו ז"ל: 'יין המשמר בענביו'. 'יין' בגמטריה **"סוד"**. 'המשמר בענביו' - **עניב** ראשי תיבות **עקודים נקודים ברודים**. ובהם נכלל כל סודות הבריאה ותכליתה... ואגב אודיעך, ידיד נפשי, **עקודיים נקודיים ברודיים**, בגמטריא **"שבת"**, שהוא יום מקודש להתבוננות הרזין (=בסודות **התורה**), מעסק העולמות הנ"ל".

"לא תגנבו" (יט' יא)

מסופר על הגאון רבי איסר זלמן מלצר, בעל "אבן האזל", שבזמן שפנה פרצה של העיר סלוצק, הלך פעם לתומו ברחוב. בעוברו על-יד בנין הולך ומוקם, כשהוא שקוע ברעיונותיו לפתע נכנס הוא בשגגה לתוך בריכת סיד. נדהם בעל "אבן האזל", וחלחלה אחזה בו: לא על שטנף את מנעליו ומכנסיו, אלא על שנמצא שחסר לקבלן הבנין מעט סיד, השוה פרוטה... ולא הביט הוא על כבודו ומעמדו פרצה הראשי של העיר, ולא עזב את המקום עד שמצא את הקבלן, ופצה אותו על "הנזק", ובקש מחילתו... **שבת שלום לכל בית ישראל!** נא לשמור על קדושת הגיליון!